

Témata přednáškové části

1. Byzanc, byzantologie, úvod do systému a programu vzdělávání v Byzanci
2. Kontinuita vs. diskontinuita (vazba na antiku a odlišnosti od antické filosofie)
3. Periodizace, témata, specifika
4. „Byzantské“ chápání filosofie.
5. Filosofická témata 4. a 5. století (Athanasios, Kappadočané, Euagrios ...alexandrijská a antiochijská škola...)
6. Byzantská scholastika 6. století
7. Jan z Damašku
8. Pozdně byzantská filosofie (14. a 15. stol.)

Seminární část – četba

Órigenés – List Řehoři Divotvůrci

Basil Veliký – Ad adolescentes

Maxim Vyznavač – Definice zla

Jan z Damašku – Definice filosofie a vybraná místa z Dialektiky

Nikolaos Kabasilas – Proti pyrrhonům

Výběrová literatura

A. H. Armstrong (ed.), *Filosofie pozdní antiky : od staré Akademie po Jana Eriugenu*, Praha 2002

S. S. Averincev, Эволюция философской мысли (IV-VII вв.), in: Культура Византии I, Moskva 1984, s. 42-77;

– Философия VIII-XII вв., in: Культура Византии II, Moskva 1989, s. 36-58

– Особенности философской мысли в Византии XIV-XV вв. in: Культура Византии III, Moskva 1993, s. 242-254

H.-G. Beck, *Kirche und theologische Literatur im Byzantinischen Reich*, München 1959

L. Benakis, *Current Research in Byzantine Philosophy*, in: K. Ierodiakonou ed., *Byzantine Philosophy and its Ancient Sources*, Oxford 2002, s. 283-288 (řecky Η Βυζαντινή Φιλοσοφία στην σύγχρονη ἐρευνα -
http://www.myriobiblos.gr/texts/greek/benakis_byz_erevna.html)

A. Delikostopoulos, Ελληνικός στοχασμός και χριστιανική διανόηση, Αποστολική διακονία, bez místa a vročení

R. Dostálová, *Byzantská vzdělanost*, Praha 2003²

F. Dvorník, *Early Christian and Byzantine Political Philosophy* I-II, Washington 1966

H. Hunger, *Die hochsprachliche profane Literatur der Byzantiner* I, München 1978

- P. Christos, Εννοια της δυπλης γνώσεως κατά τον Γρηγόριον Παλαμάν,
Θεολογικά Μελετήματα, τ. 3 (Νηπτικά και Ησυχαστικά), Θεσσαλονίκη 1977, s
141-150 (anglicky: Double Knowledge According to Gregory Palamas, Θεολογικά
Μελετήματα, τ. 3. Νηπτικά και Ησυχαστικά, Θεσσαλονίκη 1977, s. 153-163)
- E. von Ivanka, *Plato Christianus*, Praha 2003
- W. Jaeger, *Early Christianity and Greek Paideia*, Cambridge 1961
- A. de Libera, *Středověká filosofie*, Praha 2001
- A. A. Long, *Hellénistická filosofie*, Praha 2003
- N. Matsukas, *Ιστοριά τῆς βυζαντινῆς φιλοσοφίας*, Thessaloniki 1998
- N. Matsukas, Τό περιεχόμενο τῆς βυζαντινῆς φιλοσοφίας, in: B. Tatakis,
Βυζαντινή Φιλοσοφία, Athena 2000², 153-188.
- N. Matsukas, Ἐπιστήμη, φιλοσοφία και θεολογία στήν Έξαήμερο τοῦ Μ.
Βασιλείου, Thessaloniki 1990
- J. Meyendorff, *Byzantine theology*, New York 1974
- J. Meyendorff, *Le Christ dans la theologie byzantine*, Paris 1969 (angl. překl. *Christ in
eastern Christian thought*, New York 1975²)
- K. Niarchos, Η Έλληνική Φιλοσοφία κατά τήν βυζαντινήν της περίοδον, Athena
1996
- G. Podskalsky, *Theologie und Philosophie in Byzanz* (14/15 Jh.), München 1977
- Pružinský, Štefan, *Byzantská teológia*, Prešov 1998
- L. Siasos, *Πατερική κριτική τῆς φιλοσοφικῆς μεθόδου*, Thessaloniki 1989
- A. I. Sidorov, Некоторые проблемы ранневизантийской философии. По поводу
главы С. С. Аверинцева ‚Эволюция философской мысли‘ в книге Культура
Византии IV-первая половина VII в., in: *Древнейшие государства на территории
СССР*, Москва 1986, с. 206-219
- B. Tatakis, *Η ελληνική πατερική και βυζαντινή Φιλοσοφία*, Athena 2000²
- B. Tatakis, *Bυζαντινή Φιλοσοφία*, Athena 1977 (originál - *La philosophie Byzantine*,
Paris 1959², angl. překlad *Byzantine Philosophy*, Hackett Publishing Company,
2003 Cloth. New/New.)
- B. Tatakis, *Η συμβολὴ τῆς Καππαδοκίας στὴ χριστιανικὴ σκέψη*, Athena 1989
- Ch. Terezis, *Φιλοσοφική Ανθρωπολογία στο Βυζάντιο*, Athena 1993
- Ch. Terezis, *Η θέση τῆς ελληνικῆς φιλοσοφίας στήν ὀρθόδοξη ἀνατολή*,
Thessaloniki 1995
- G. Tsampis, *Η παιδεία στο Χριστιανικό Βυζάντιο*, Athena 1999
- D. Tselengidis, *Χάρη και ἐλευθερία κατά τήν πατερική παράδοση τοῦ ΙΔ' αἰώνος*,
Thessaloniki 1987
- N.G. Wilson, *Scholars of Byzantium*, Leiden 1983
- A. I. Wolfson, *The Philosophy of the Church Fathers 1*, Cambridge 1970³

Orthodox revue, Praha - č. 1, 1997; č. 2, 1998; č. 3, 1999; č. 4 – 5, 2001.